

B I J D R A G E

TOT DE KENNIS DER VISCHFAUNA

VAN

N I E U W - G U I N E A ,

D O O R

P. BLEEKER.

De eerste noemenswaardige kennis betreffende de vischfauna van Nieuw-Guinea heeft men te danken aan Quoy en Gaimard, welke de visschen van dit eiland, verzameld tijdens de reis van de *Uranie* en de *Physicienne*, in de zoölogie dier reis hebben beschreven en gedeeltelijk afgebeeld.

De heer Lesson beschreef eenige jaren later insgelijks eenige visschen van Nieuw-Guinea in de zoölogie der reis van de *Coquille*, terwijl Quoy en Gaimard ook tijdens hunnen togt met de *Astrolabe* nog enige nieuwe soorten van daar leerden kennen, welke in het groote werk over die reis zijn bekend gemaakt.

Enkele andere soorten nog werden van Nieuw-Guinea vermeld door de heeren Valenciennes, J. Müller, Richardson, Kaup en Hombron en Jacquinot.

Het gezamenlijk aantal der door de genoemde ichthyologen van Nieuw-Guinea bekend gemaakte soorten bedraagt weinig meer dan 100.

Eenige jaren geleden ontving ik eenige vischsoorten, gevangen bij Doreh, eene haven aan den westhoek van de Geelvinksbaai, van waar

ook verreweg de meeste der door mijne voorgangers van Nieuw-Guinea vermelde vischsoorten afkomstig waren.

Ik had die te danken aan wijlen den scheepsgezagvoerder Deighton en ik heb hare namen openbaar gemaakt in de lijst van nieuw-guineesche dieren, voorkomende in het eerste deel mijner "Reis door de Minahasa en den Molukschen Archipel" uitgegeven te Batavia in het jaar 1856.

Ik zie mij thans in de gelegenheid gesteld, de bestaande kennis ten deze eene verdere schrede voorwaarts te brengen.

De jongste onderzoekingstogt naar Nieuw-Guinea, op last van het nederlandsch-indische gouvernement, in dit jaar ondernomen en volbracht, heeft de wetenschap in het bezit gesteld van verschillende bouwstoffen.

Omtrent eenige reptiliën van Nieuw-Guinea, verzameld door den heer Von Rosenberg, heb ik reeds berigt in het 19e deel van het Natuurkundig Tijdschrift voor Nederlandsch Indië.

Veel belangrijker echter dan de verzameling reptiliën zijn de verzamelingen visschen, op dien togt gemaakt en met de meeste welwillendheid aan mij afgestaan door den heer H. D. A. Van der Goes, resident van Banda en chef der genoemde expeditie, alsmede door de heeren D. S. Hoedt en H. Von Rosenberg, beide in de wetenschap reeds gunstig bekend door hunne rijke verzamelingen en belangrijke geschriften. Aan die welwillendheid van de genoemde heeren is het te danken, dat de jongste onderzoekingstogt naar Nieuw-Guinea voor de ichthyologie vruchtbarder is geworden dan alle vroegere tochten te zamen, en dat het cijfer der bekende vischsoorten van daar van ongeveer 116 tot 249 is gestegen.

De verzameling van den heer Van der Goes bestaat uit de hieronder genoemde soorten.

1 Holocentrum albo-rubrum Lac.	9* Pterois volitans CV.
2* Serranus hexagonatus CV.	10 Scorpænopsis diabolus Blkr.
3* " micropnion Blkr.	11* Dactylopterus orientalis CV.
4* " punctulatus CV.	12* Sillago malabarica Cuv.
5* " urodelus CV.	13* Chaetodon Meyeri Bl.
6* Mesoprion semicinctus CV.	14* " vittatus CV.
7* Heterognathodon Hellmuthi Blkr.	15 Heniochus macrolepidotus CV.
8* Diagramma Sebae Blkr.	16* Holacanthus trimaculatus Lac.

- 17 *Platax teira* CV.
 18 *Selar Hasseltii* Blkr.
 19* *Amphacanthus doliatus* CV.
 20* „ *Kopsi* Blkr.
 21 *Glyphisodon rahti* CV.
 22* *Julis (Julis) lunaris* CV.
 23* *Cheilinus celebicus* Blkr.
 24 „ *radiatus* Blkr.
 25* *Scarus frenatus* Lac.
 26 *Malacanthus taeniatus* Lac.
 27* *Polypterichthys Valentini* Blkr.
 28 *Antennarius raninus* Cant.
 29* *Echeneis albescens* T. Schl.
 30* „ *neucrates* L.
- 31* *Muraena tessellata* Richds.
 32* *Arothron laterna* Blkr.
 33 *Diodon novemmaculatus* Cuv.
 34* *Pyrodon niger* Rüpp.
 35* *Balistes aculeatus* Bl.
 36* „ *armatus* Lac.
 37 „ *frenatus* Lac.
 38* „ *verrucosus* L.
 39* *Alutarius laevis* Cuv.
 40* *Ostracion Sebae* Blkr.
 41* *Scyllium maculatum* Gr.
 42* *Carcharias (Prionodon) melanopterus* QG.
 43* *Rhinobatus (Rhinobatus) armatus* Gr.

In de verzameling van den heer Hoedt heb ik de volgende soorten aangetroffen.

- 1 *Holocentrum albo-rubrum* Lac.
 2* „ *sammara* CV.
 3* *Apogon novemfasciatus* CV.
 4* *Serranus aurantius* CV.
 5 „ *microprion* Blkr.
 6* „ *maculatus* Blkr.
 7* „ *bontoides* Blkr.
 8 „ *hexagonatus* CV.
 9* *Cirrhites pantherinus* CV.
 10* *Grammistes orientalis* Bl.
 11 *Therapon servus* CV.
 12 *Mesopriion octolineatus* Blkr.
 13* „ *quadriguttatus* Blkr.
 14* *Scolopsides bilineatus* CV.
 15 *Scorpaenopsis diabolus* Blkr.
 16* „ *polylepis* Blkr.
 17* „ *oxycephalus* Blkr.
 18 *Dactylopterus orientalis* CV.
 19* *Upeneus trifasciatus* CV.
 20* *Chaetodon virescens* CV.
 21* *Holacanthus bicolor* Bl.
 22 *Acanthurus hepatus* Bl.
 23* *Amphiprion perideraion* Blkr.
 24* „ *Rosenbergii* Blkr., n. sp.
- 25* *Amphiprion chrysargurus* Richds.
 26 „ *percula* CV.
 27* *Pomacentrus pavo* Lac.
 28* *Dascyllus aruanus* CV.
 29* „ *melanurus* Blkr.
 30* „ *trimaculatus* Rüpp.
 31* „ *xanthosoma* Blkr.
 32* *Glyphisodon unimaculatus* CV.
 33 *Julis (Julis) lunaris* CV.
 34* „ („) *dorsalis* QG.
 35* „ (*Halichoeres*) *spilurus* Blkr.
 36* „ („) *prosopoeion* Blkr.
 37* *Novacula punctulata* CV.
 38* *Cirrhilabrus solorensis* Blkr.
 39 *Cheilinus celebicus* Blkr.
 40* *Scarus naevius* CV.
 41* *Malacanthus Hoedti* Blkr., n. sp.
 42* *Salarias sumatrana* Blkr.
 43* „ *Goesii* Blkr., n. sp.
 44 *Saurus synodus* CV.
 45 *Balistes aculeatus* Bl.
 46 „ *armatus* Lac.
 47* „ *lineatus* Bl.
 48* „ *heteracanthus* Blkr., n. sp.

De verzameling van den heer Von Rosenberg bestond uit niet minder dan 105 soorten. t. w.

1* <i>Holocentrum albo-rubrum</i> Lac.	39* <i>Seriolichthys bipinnulatus</i> Blkr.
2 " <i>leonoides</i> Blkr.	40 <i>Amphacanthus vulpinus</i> Müll. Schl.
3* <i>Myripristis pralinus</i> CV.	41* <i>Acanthurus celebicus</i> Blkr.
4 <i>Grammistes orientalis</i> Bl. Schn.	42* " <i>humeralis</i> CV.
5* <i>Serranus albogutatus</i> CV.	43* " <i>lineatus</i> Lac.
6* " <i>boenack</i> CV.	44* " <i>melanurus</i> CV.
7 " <i>microprion</i> Blkr.	45* " <i>Rüppelli</i> Blkr.
8 " <i>urodelus</i> CV.	46 " <i>scopas</i> CV.
9 " <i>hexagonatus</i> CV.	47* " <i>triostegus</i> CV.
10 " <i>punctulatus</i> CV.	48* <i>Naseus lituratus</i> CV.
11* " <i>Sebae</i> Blkr.	49* <i>Atherina duodecimalis</i> CV.
12* <i>Apogon bandanensis</i> Blkr.	50* " <i>lacunosa</i> Forst.
13* " <i>Hartzfeldi</i> Blkr.	51 <i>Mugil axillaris</i> CV.
14 " <i>novemfasciatus</i> CV.	52* <i>Pseudochromis polyacanthus</i> Blkr.
15* " <i>roseipinnis</i> CV.	53* <i>Plesiops coeruleolineatus</i> Rüpp.
16* <i>Cirrhitichthys oxycephalus</i> Blkr.	54* <i>Pseudoplesiops typus</i> Blkr.
17* <i>Mesoprion amboinensis</i> Blkr.	55* <i>Pomacentrus emarginatus</i> CV.
18* " <i>marginatus</i> Blkr.	56* " <i>melanopterus</i> Blkr.
19 " <i>octolineatus</i> Blkr.	57* " <i>moluccensis</i> Blkr.
20* <i>Lethrinus kallopterus</i> Blkr.	58 " <i>pavo</i> Lac.
21* " <i>ornatus</i> CV.	59 <i>Dascyllus aruanus</i> CV.
22* <i>Therapon theraps</i> CV.	60 " <i>melanurus</i> Blkr.
23* <i>Scorpaena bandanensis</i> Blkr.	61 " <i>trimaculatus</i> Rüpp.
24 <i>Scorpaenopsis oxycephalus</i> Blkr.	62 " <i>xanthosoma</i> Blkr
25* <i>Amphiprionichthys apistus</i> Blkr.	63 <i>Glyphisodon antjerius</i> CV.
26 <i>Upeneus trifasciatus</i> CV.	64* " <i>lacrymatus</i> Q.
27* <i>Johnius Goldmani</i> Blkr.	65* " <i>modestus</i> Schl. Müll.
28* <i>Chaetodon ornatissimus</i> Sol.	66 " <i>rahti</i> CV.
29 " <i>princeps</i> CV.	67 " <i>unimaculatus</i> CV.
30* " <i>ulietensis</i> CV.	68* <i>Heliaxes ternatensis</i> Blkr.
31 " <i>virescens</i> CV.	69 <i>Julis (Julis) lunaris</i> CV.
32 <i>Heniochus macrolepidotus</i> CV.	70* " (") <i>melanochir</i> Blkr.
33* <i>Zanclus cornutus</i> CV.	71* " (<i>Halichoeres</i>) <i>melanurus</i> Blkr.
34* <i>Holacanthus imperator</i> Lac.	72* " (") <i>hortulanus</i> CV.
35 <i>Platax vespertilio</i> CV.	73* <i>Novacula pavo</i> Blkr.
36* <i>Pempheris mangula</i> CV.	74 <i>Cheilinus celebicus</i> Blkr.
37 <i>Selar Hasseltii</i> Blkr.	75* " <i>fasciatus</i> CV.
38* " <i>Kuhlii</i> CV.	76* " <i>hexataenia</i> Blkr.

77* <i>Scarus dimidiatus</i> Blkr.	92* <i>Antennarius nummifer</i> Blkr.
78 ,, <i>frenatus</i> Lac.	93 ,, <i>raninus</i> Cant.
79* ,, <i>sumbawensis</i> Blkr.	94 <i>Hemiramphus Quoyi</i> CV.
80* <i>Gobius petrophilus</i> Blkr.	95 <i>Saurus synodus</i> CV.
81* <i>Gobiodon ceramensis</i> Blkr.	96* <i>Achirus Hartzfeldi</i> Blkr.
82* ,, <i>erythrophaios</i> Blkr.	97* <i>Conger neoguinaicus</i> Blkr., n. sp.
83* ,, <i>quinquestrigatus</i> Blkr.	98 <i>Pyrodon niger</i> Rüpp.
84* ,, <i>melanosoma</i> Blkr.	99* <i>Balistes bursa</i> Schn.
85* ,, <i>xanthosoma</i> Blkr.	100* ,, <i>flavimarginatus</i> Rüpp.
86* <i>Salarias lineatus</i> CV.	101 ,, <i>lineatus</i> Bl. Schn.
87* ,, <i>melanocephalus</i> Blkr.	102* ,, <i>vidua</i> Richds.
88 <i>Malacanthus latovittatus</i> Lac.	103* <i>Ostracion cubicus</i> Bl.
89 <i>Echeneis neucrates</i> L.	104* <i>Gastrotokus biaculeatus</i> Heck.
90* <i>Fistularia innaculata</i> Comm.	105 <i>Trygon Kuhlii</i> MII.
91* <i>Antennarius dorehensis</i> Blkr., n. sp.	

Van drie beschrevene verzamelingen is die van den heer Von Rosenberg verreweg de rijkste, doch alle drie bevatten talrijke soorten, welke men nog niet van Nieuw-Guinea kende. Deze soorten zijn in de lijsten alle met een (*) gemerkt. Nieuw daaronder voor de wetenschap zijn *Malacanthus Hoedti*, *Salarias Goesii*, *Antennarius dorehensis*, *Amphiprion Rosenbergii*, *Scarus dimidiatus*, *Conger neoguinaicus* en *Balistes heteracanthus*, welke hieronder beschreven zijn, even als *Echeneis albescens* T. Schl., eene reeds van Japan, doch slechts naar eene japansche afbeelding, bekende soort.

De opgesomde visschen zijn voor verreweg het grootste gedeelte gevangen te Doreh. Slechts enkele zijn van andere plaatsen afkomstig, zoo als *Mesoprion amboinensis* Blkr, *Pempheris mangula* CV., *Selar Kuhli* Blkr, *Echeneis neucrates* L. en *Glyphisodon rahti* CV. van Lakahia; *Johnius Goldmani* Blkr van Poeloe Adi; — *Chaetodon virescens* CV., *Balistes flavomarginatus* Rüpp. en *Balistes lineatus* Bl. Schn. van Moesinama; *Holacanthus imperator* Lac, *Acanthurus humeralis* CV. en *Acanthurus lineatus* Lac. van de Humboldtsbaai.

De thans van Nieuw-Guinea bekende vischsoorten zijn de volgende.

Species Piscium Neoguinaicae hucusque cognitae.

HOLOCENTROIDEI.

- 1 Holocentrum argenteum CV., Act. Soc. Scient. Ind. Neerl. III 10^e Bijdr. Vischf. Amb. p 1.
- 2 „ albo-rubrum Lac. ≡ Holocentrum orientale CV., Verh. Bat. Gen. XXII Perc. p. 53.
- 3 „ binotatum QG., Nat. T. Ned. Ind. XV p. 207.
- 4 „ leonoides Blkr, Verh. Bat. Gen. XXII Perc. p. 54.
- 5 „ sammara CV., Nat. T. Ned. Ind. III p. 555.
- 6 Myripristis pralinus CV., Nat. T. Ned. Ind. II p. 284.

CHEILODIPTEROIDEI.

- 7 Apogon bandanensis Blkr, Nat. T. N. Ind. VI p. 95.
- 8 „ fraenatus Valenc., Act. Soc. Sc. Ind. Neerl. I Vissch. Amb. p. 25.
- 9 „ Hartzfeldi Blkr, Nat. T. N. Ind. III p. 254, VI p. 482.
- 10 „ nigromaculatus Hombr. Jacq., Zoöl. Voy. Pôle Sud III, Rept. Poiss. p. 32 Atl. Poiss. tab. 1 fig. 2.
- 11 „ Novae Guineae Valenc., Nat. T. Ned. Ind. VII p. 316.
- 12 „ novemfasciatus CV., Nat. T. Ned. Ind. III p. 113.
- 13 „ roseipinnis CV., Nat. T. N. Ind. III p. 253.

GRAMMISTEOIDEI.

- 14 Grammistes orientalis Bl. Schn., Nat. T. Ned. Ind. IV p. 105.

SERRANOIDEI.

- 15 Serranus alboguttatus CV., Nat. T. Ned. Ind. IV p. 245.
- 16 „ aurantius CV., Nat. T. N. Ind. III p. 571.
- 17 „ bontoides Blkr, Nat. T. N. Ind. VIII p. 504.
- 18 „ boelang CV., Poiss. II p. 229, VI p. 387, an eadem spec. ac sequens?
- 19 „ boonack CV., Verh. Bat. Gen. XXII Perc. p. 31, 32.
- 20 „ Gaimardi CV., Poiss. VI p. 391?, Blkr, Nat. T. Ned. Ind. IV p. 455.
- 21 „ hexagonatus CV., Nat. T. Ned. Ind. VI p. 191.
- 22 „ maculatus Blkr, Nat. T. Ned. Ind. XI p. 398.
- 23 „ micropnion Blkr, Nat. T. Ned. Ind. III p. 552.
- 24 „ miliaris CV., Poiss. VI p. 391.
- 25 „ myriaster CV., Nat. T. Ned. Ind. VI p. 192.
- 26 „ punctulatus CV., Nat. T. Ned. Ind. III p. 571.
- 27 „ Quoyanus CV., Poiss. VI p. 390.
- 28 „ Sebae Blkr, Nat. T. Ned. Ind. VI p. 488.
- 29 „ urodelus CV., Nat. T. Ned. Ind. VIII p. 38.

CIRRHITOIDEI.

- 30 *Cirrhites pantherinus* CV., Nat. T. Ned. Ind. II p. 232.
 31 *Cirrhichthys oxycephalus* Blkr ≡ *Cirrhites oxycephalus* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. VIII p. 408.

DATNIOIDEI.

- 32 *Therapon servus* CV., Verh. Bat. Gen. XXII Perc. p. 49.
 33 " *theraps* CV., Verh. Bat. Gen. XXII Perc. p. 50.

MESOPRIONOIDEI.

- 34 *Mesoprion amboinensis* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. III p. 259, 750.
 35 " *boutonensis* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. II p. 170, VI p. 52.
 36 " *fulviflamma* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. III p. 554.
 37 " *macolor* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. III p. 752.
 38 " *marginatus* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. III p. 554.
 39 " *octolineatus* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXII Perc. p. 40.
 40 " *quadriguttatus* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. II p. 233.
 41 " *rufolineatus* Blkr ≡ *Diacope rufolineata* CV., Poiss. VI p. 399.
 42 " *semicinctus* CV., Nat. T. Ned. Ind. V p. 331.
 43 *Lethrinus kallopterus* Blkr, Act. Soc. Scient. Ind. Neerl. I Vissch. Manado p. 47.
 44 " *latidens* CV., Poiss. VI p. 236.
 45 " *ornatus* CV., Nat. T. Ned. Ind. II p. 176.
 46 " *reticulatus* CV., Nat. T. Ned. Ind. VI p. 96.
 47 " *sordidus* CV., Poiss. VI p. 222.
 48 " *waigiensis* CV., Poiss. VI p. 221.
 49 *Dentex tolu* CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Spar. p. 13.
 50 *Heterognathodon bifasciatus* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXIII Sciaen. p. 30.
 51 " *Hellmuthi* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. V p. 75.
 52 *Scolopsides bilineatus* CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Sciaen. p. 28.
 53 " *lycogenis* CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Sciaen. p. 36.
 54 " *temporalis* CV., Poiss. V p. 757.
 55 *Diagramma Sebae* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXIII Sciaen. p. 24.

GERREOIDEI.

- 56 *Gerres filamentosus* CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Maen. p. 10.

TOXOTEOIDEI.

- 57 *Toxotes jaculator* CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Chaet. p. 31.

SCIAENOIDEI.

- 58 Johnius Goldmani Blkr, Nat. T. Ned. Ind. VII p. 371.
 59 Sillago malabarica Cuv., Nat. T. Ned. Ind. XVII p. 159, 160.

MULLOIDEI.

- 60 Upeneus crassilabris CV., Poiss. VII p. 393.
 61 „ trifasciatus CV., Nat. T. Neerl. Ind. II p. 237.
 62 Mulloides zeylonicus Blkr = Upeneus zeylonicus CV., Poiss. III p. 338, VII p. 391.

SCORPAENOIDEI.

- 63 Scorpæna bandanensis Blkr, Nat. T. Ned. Ind. II p. 237, III p. 698.
 64 „ Novæ Guineæ CV., Poiss. IV p. 235.
 65 „ papuensis CV., Poiss. IV p. 236, an ead. spec. ac Scorpæna cyanostigma Blkr,
     Nat. T. Ned. Ind. XI p. 400?
 66 Scorpænopsis diabolus Blkr = Scorpæna diabolus CV., Nat. T. Ned. Ind. III p. 266.
 67 „ oxycephalus Blkr = Scorpæna oxycephalus Blkr, Verh. Bat. Gen. XXII
     Sclerop. p. 7.
 68 „ polylepis Blkr = Scorpæna polylepis Blkr, Nat. T. Ned. Ind. III p. 173.
 69 Pterois volitans CV., Verh. Bat. Gen. XXII Sclerop. p. 7.
 70 „ zebra CV., Nat. T. Ned. Ind. III p. 265.
 71 Amphiprionichthys apistus Blkr, Nat. T. Ned. Ind. VIII p. 173.
 72 Synanceia astroblepa Richds., Nat. T. Ned. Ind. III p. 419.

TRIGLOIDEI.

- 73 Dactylopterus orientalis CV., Nat. T. Ned. Ind. III p. 264.

CHAETODONTOIDEI.

- 74 Chaetodon ephippium CV., Nat. T. Ned. Ind. V p. 337, VI p. 325.
 75 „ lunula CV., Nat. T. Ned. Ind. VI p. 57.
 76 „ Meyeri Bl., Act. Soc. Sc. Ind. Neerl. I Vissch. Amb. p. 37.
 77 „ ornatissimus Sol., Act. Soc. Sc. Ind. Neerl. II 8^e Bijdr. Vischf. Amb. p. 55.
 78 „ princeps CV, Verh. B. Gen. XXIII Chaet. p. 19.
 79 „ ulietensis CV., Act. Soc. Sc. Ind. Neerl. I Vissch. Amb. p. 38.
 80 „ virescens CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Chaet p. 17.
 81 „ vittatus CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Chaet. p. 18.
 82 Heniochus macrolepidotus CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Chaet. p. 21.
 83 Zanclus cornutus CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Chaet. p. 22.
 84 Drepene punctata CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Chaet. p. 23.

- 85 *Holacanthus bicolor* Bl., Nat. T. Ned. Ind. V. p. 77.
 86 „ *dux* Lac., Nat. T. Ned. Ind. III p. 758.
 87 „ *imperator* CV., Nat. T. Ned. Ind. III p. 468, Act. Soc. Sc. Ind. Neerl. I. Vissch. Manad. p. 48.

PSETTOIDEI.

- 88 *Platax teira* CV. $\equiv$ *Platax Leschenaldi* CV. $\equiv$ *Platax xanthopodus* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXII Chaet. p. 28, Nat. T. Ned. Ind. I p. 105.
 89 „ *vespertilio* Cuv. $\equiv$ *Platax Blochii* CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Chaet. p. 27.

PIMELEPTEROIDEI.

- 90 *Pimelepterus marciac* QG. CV., Poiss. VII p. 198.
 91 „ *tahmel* Rüpp. $\equiv$ *Pimelepterus altipinnis* CV., Nat. T. Ned. Ind. III p. 727.

PEMPHERIDOIDEI.

- 92 *Pempheris mangula* CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Chaet. p. 30.

SPHYRAENOIDEI.

- 93 *Sphyraena Forsteri* CV., Verh. Bat. Gen. XXIV Sphyr. p. 13, Nat. T. Ned. Ind. VII p. 424.

SERIOLOIDEI.

- 94 *Seriolichthys bipinnulatus* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. VI p. 196.

SCOMBEROIDEI.

- 95 *Scomber loo* CV., Verh. Bat. Gen. XXIV Makr. p. 35.
 96 *Auxis taso* CV., Poiss. VIII p. 106.

CARANGOIDEI.

- 97 *Caranx Forsteri* CV., Verh. Bat. Gen. XXIV Makr. p. 57, Nat. T. Ned. Ind. III p. 164.
 98 „ *Lessonii* CV., Poiss. IX p. 85.
 99 „ *punctatus* QG. Blkr $\equiv$ *Caranx coeruleopinnatus* CV. (nec Rüpp.).
 100 *Selar Hasseltii* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXIV Makr. p. 53, Nat. T. Ned. Ind. I p. 359.
 101 „ *Kuhlii* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXIV Makr. p. 54, Nat. T. Ned. Ind. I p. 360.
 102 „ *Novae Guineae* Blkr $\equiv$ *Caranx Novae Guineae* CV., Poiss. IX p. 47.
 103 *Carangooides armatus* Blkr $\equiv$ *Carangooides citula* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXIV Makr. p. 65.

TEUTHYOIDEI.

- 104 *Amphacanthus doliatus* CV., Nat. T. Ned. Ind. IV p. 605.
 105 „ *lineatus* CV., Poiss. X p. 95.

- 106 *Amphacanthus Kopsii* Blkr., Nat. T. Ned. Ind. II p. 483.
 107 " *vermiculatus* CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Teuth. p. 11.
 108 " *vulpinus* Müll. Schl., Nat. T. Ned. Ind. IV p. 135.
 109 *Acanthurus ctenodon* CV., Poiss. X p. 178.
 110 " *celebicus* Blkr., Nat. T. Ned. Ind. II p. 162.
 111 " *doreensis* CV., Poiss. X p. 161.
 112 " *hepatus* Bl. Schn., Nat. T. Ned. Ind. VI p. 325.
 113 " *humeralis* CV., Nat. T. Ned. Ind. III p. 762.
 114 " *lineatus* Lac., Nat. T. Ned. Ind. IV p. 263.
 115 " *melanurus* CV., Nat. T. Ned. Ind. III p. 271.
 116 " *Ruppelli* Blkr., Nat. T. Ned. Ind. VII p. 42, VIII p. 451.
 117 " *scopas* CV., Nat. T. Ned. Ind. II p. 348.
 118 " *strigosus* Benn., Nat. T. Ned. Ind. IV p. 264, VI p. 102.
 119 " *triostegus* CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Teuth. p. 13.
 120 *Naseus brevirostris* CV. $\equiv$ *Naseus Hoedtii* Blkr., Nat. T. Ned. Ind. V p. 165, 339,
 IX p. 306.
 121 " *lituratus* CV., Nat. T. Ned. Ind. III p. 763.
 122 " *thynnoides* Blkr $\equiv$ *Axinurus thynnoides* CV., Act. Soc. Sc. Ind. Neerl. II 8^e
 Bijdr. Vischf. Amb. p. 61.

ATHERINOIDEI.

- 123 *Atherina duodecimalis* CV., Nat. T. Ned. Ind. II p. 485.
 124 " *endrachtensis* QG., CV., Poiss. X p. 331.
 125 " *lacunosa* Forst., Nat. T. Ned. Ind. V p. 504.

MUGILOIDEI.

- 126 *Mugil axillaris* CV., Nat. T. Ned. Ind. XVI p. 280.

PSEUDOCHROMIDOIDEI.

- 127 *Plesiops coeruleolineatus* Rüpp., Nat. T. Ned. Ind. IV p. 116.
 128 *Pseudoplesiops typus* Blkr., Nat. T. Ned. Ind. XVI p. 280.
 129 *Pseudochromis polyacanthus* Blkr., Nat. T. Ned. Ind. X p. 375.

POMACENTROIDEI.

- 130 *Amphiprion bifasciatus* Bl. Schn. $\equiv$ *Amphiprion laticlavius* CV., Nat. T. Ned. Ind.
 III p. 282.
 131 " *chrysargyrus* Richds. $\equiv$ *Amphiprion xanthurus* Blkr. (nec CV.), Nat. T. Ned.
 Ind. III p. 560.
 132 " *percula* CV. Nat. T. Ned. Ind. III p. 287.
 133 " *perideraion* Blkr., Nat. T. Ned. Ind. IX p. 437.

- 134 *Amphiprion Rosenbergii* Blkr, Act. Soc. Scient. Ind. Neerl. VI Bijdr. Vischf. N. Guin. p. 16.
- 135 *Pomacentrus emarginatus* CV., Poiss. V p. 316.
- 136 „ *melanopterus* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. III p. 562.
- 137 „ *moluccensis* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. IV p. 118.
- 138 „ *pavo* Lac., Nat. T. Ned. Ind. II p. 247.
- 139 *Dascyllus aruanus* CV., Nat. T. Ned. Ind. II p. 247, VI p. 108.
- 140 „ *melanurus* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. II p. 246, VI p. 109.
- 141 „ *trimaculatus* Rüpp. = *Dascyllus niger* Rüpp., Verh. B. G. XXI Labr. cten. p. 10.
- 142 „ *xanthosoma* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. II p. 247.
- 143 *Glyphtisodon antjerius* CV. = *Glyphtisodon zonatus* CV., Nat. T. Ned. Ind. IV p. 286, VII p. 48, VIII p. 454.
- 144 „ *lacrymatus* QG., Nat. T. Ned. Ind. VIII p. 303.
- 145 „ *modestus* Schl. Müll., Nat. T. Ned. Ind. IV p. 285.
- 146 „ *rahti* CV., Nat. T. Ned. Ind. III p. 287.
- 147 „ *unimaculatus* CV., Nat. T. Ned. Ind. IV p. 284.
- 148 *Heliases coeruleus* CV., Nat. T. Ned. Ind. VIII p. 455.
- 149 „ *lepisurus* CV. = *Heliases frenatus* CV.?, Nat. T. Ned. Ind. II p. 248, III p. 710.
- 150 „ *ternatensis* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. X p. 377.

LABROIDEI.

- 151 *Labrichthys?* Arago Blkr = *Labrus Arago* QG., Zoöl. Voy. Uranie I p. 273 Atl. tab. 65 fig. 2.
- 152 *Tautoga melanopterus* CV., Verh. Bat. Gen. XXII Gladsch. Labr. p. 16, 17.
- 153 *Julis* (Julis) *dorsalis* QG., Nat. T. Ned. Ind. III p. 564.
- 154 „ („) *lunaris* CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Gladsch. Labr. p. 28.
- 155 „ („) *melanochir* Blkr, Act. Soc. Scient. Ind. Neerl. II 8^e Bijdr. Vischf. Amb. p. 77.
- 156 „ (*Halichoeres*) *hortulanus* CV., Nat. T. Ned. Ind. IV p. 486.
- 157 „ („) *melanurus* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. III p. 251, var. V p. 87.
- 158 „ („) *prosopoeion* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. V p. 347.
- 159 „ („) *spilurus* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. II p. 252.
- 160 *Novacula macrolepidota* Blkr = *Xyrichthys macrolepidotus* CV., Poiss. XLV p. 44.
- 161 „ *pavo* Blkr = *Xyrichthys pavo* CV., Nat. T. Ned. Ind. X p. 378.
- 162 „ *punctulata* CV., Nat. T. Ned. Ind. V p. 170.
- 163 *Cirrhilabrus solorensis* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. V p. 88.
- 164 *Cheilinus celebicus* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. V p. 171.
- 165 „ *fasciatus* CV., Verh. Bat. Gen. XXII Gladsch. Labr. p. 31.
- 166 „ *hexataenia* Blkr, Act. Soc. Scient. Ind. Neerl. II 8^e Bijdr. Vischf. Amb. p. 84.
- 167 „ *radiatus* Blkr = *Cheilinus diagrammus* CV., Verh. Bat. Gen. XXII Gladsch. Labr. p. 38.

SCAROIDEI.

- 168 *Scarus dimidiatus* Blkr, Act. Scient. Ind. Neerl. VI Bijdr. Vischf. Nieuw-Guinea p. 17.
 169   , *frenatus* Lac., Nat. T. Ned. Ind. III p. 770.
 170   , *sumbawensis* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. XI p. 104.
 171 *Scarichthys naevius* Blkr = *Scarus naevius* CV., Nat. T. Ned. Ind. III p. 769.

FISTULARIOIDEI.

- 172 *Fistularia immaculata* Comm., Nat. T. Ned. Ind. III p. 281.

POLYPTERICHTHYOIDEI.

- 173 *Polypterichthys Valentini* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. IV p. 608.

PLATYCEPHALOIDEI.

- 174 *Platycephalus pristiger* CV., Nat. T. Ned. Ind. XII p. 205.

PERCIOIDEI.

- 175 *Malacanthus Hoedti* Blkr, Act. Soc. Sc. Ind. Neerl. VI Bijdr. Vischf. N. Guinea p. 18.
 176   , *latovittatus* Blkr = *Malacanthus taeniatus* CV., Nat. T. Ned. Ind. II p. 218.

GOBIOIDEI.

- 177 *Gobius ceramensis* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. II p. 704.
 178   , *criniger* CV., Nat. T. Ned. Ind. III p. 453.
 179   , *elegans* K. v. H. CV., Poiss. XII p. 44.
 180   , *petrophilus* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. IV p. 476.
 181   , *papuensis* CV., Poiss. XII p. 80.
 182   , *sphynx* CV., Poiss. XII p. 70, Nat. T. Ned. Ind. VI p. 103.
 183 *Gobiodon erythrophaios* Blkr = *Gobius erythrophaios* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. XI p. 409.
 184   , *melanosoma* Blkr = *Gobius melanosoma* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. III p. 703.
 185   , *quinquestrigatus* Blkr = *Gobius quinquestrigatus* CV., Nat. T. Ned. Ind. V p. 82.
 186   , *xanthosoma* Blkr = *Gobius xanthosoma* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. III p. 703.
 187 *Periophthalmus argenteolineatus* CV., Nat. T. Ned. Ind. III p. 276, V p. 342.
 188   , *Freycineti* CV., Poiss. XII p. 148.
 189   , *Koelreuteri* CV., Poiss. XII p. 136.

BLENNIOIDEI.

- 190 *Petroskirtes rostratus* Blkr = *Blennichis filamentosus* CV., Act. Soc. Scient. Ind. Neerl.
 II 8^a Bijdr. Vischf. Amb. p. 62.
 191 *Salarias Goesii* Blkr, Act. Soc. Scient. Ind. Neerl. VI Bijdr. Vischf. N. Guinea. p. 19.

- 192 *Salarias lineatus* CV., Verh. Bat. Gen. XXII Blenn. Gob. p. 18.
 193 „ *melanocephalus* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXII Blenn. Gob. p. 18.
 194 „ *sumatranaus* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. I p. 256.

ECHENEIOIDEI.

- 195 *Echeneis albescens* T. Schl., Act. Soc. Sc. Ind. Neerl. VI Bijdr. Vischf. N. Guin. p. 20.
 196 „ *neucrates* L., Verh. Bat. Gen. XXIV Chiroc. etc. p. 22.

CHEIRONECTEOIDEI.

- 197 *Antennarius dorehensis* Blkr, Act. Soc. Sc. Ind. Neerl. VI Bijdr. Vischf. N. Guin. p. 21.
 198 „ *nummifer* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. VI p. 497.
 199 „ *raninus* Cant., Nat. T. Ned. Ind. III p. 707, Act. Soc. Sc. Ind. Neerl. III
 10^e Bijdr. Vischf. Celebes p. 12.

SILUROIDEI.

- 200? *Chaca Buchanani* Blkr $\equiv$ *Chaca lophioides* CV.? Kner, Sitzungsber. Kaiserl. Akad. Wissensch. XVII p. 100 tab. 1 fig. 2—6.

SCOMBRESOCIOIDEI.

- 201 *Hemiramphus Gaimardi* CV., Verh. Bat. Gen. XXIV Snoek. p. 20.
 202 „ *Quoyi* CV., Verh. Bat. Gen. XXIV Snoek. p. 26, Nat. T. Ned. Ind. III p. 491.

CHIROCENTROIDEI.

- 203 *Chirocentrus dorab* CV., Verh. Bat. Gen. XXIV Chir. etc. p. 10.

ALBULOIDEI.

- 204 *Albula neoguinaica* CV., Poiss. XIX p. 253.
 205 „ *seminuda* CV., Poiss. XLX p. 254.

SAURIDOIDEI.

- 206 *Saurus synodus* CV., Verh. Bat. Gen. XXIV Chir. etc. p. 28, Nat. T. Ned. Ind. II p. 257.
 207 *Saurida nebulosa* CV., Verh. Bat. Gen. XXIV Chir. etc. p. 30, Nat. T. Ned. Ind. III p. 292.

CLUPEOIDEI.

- 208 *Alausa melanurus* CV., Verh. Bat. Gen. XXIV Har. p. 32.

MURAENOIDEI.

- 209 *Muraena pantherina* Blkr $\equiv$ *Muraena lita* Richds. $\equiv$ *Muraena siderea* Richds., Verh. Bat. Gen. XXV Muraen. p. 47, Nat. T. Ned. Ind. III 294, X p. 383.

210 *Muraena tessellata* Richds., Nat. T. Ned. Ind. V p. 530.

CONGEROIDEI.

211 *Conger neoguinaicus* Blkr, Act. Soc. Scient. Ind. Neerl. VI Bijdr. Vischf. N. Guin. p. 22.

HELMICHTHYOIDEI.

212 *Leptocephalus taenia* Less., Zoöl. Voyage Coquille II p. 126.

SOLEOIDEI.

213 *Achirus Hartzfeldi* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. IV p. 123.

GYNODONTOIDEI.

214 *Diodon coeruleus* QG., Zoöl. Voy. Uranie tab. 65 fig. 5. $\equiv$ *Cyanichthys coeruleus* Kp.

215 " *novemmaculatus* CV., Nat. T. Ned. Ind. III p. 567.

216 *Anosmius mappa* Blkr $\equiv$ *Tetraodon mappa* Less., Zoöl. Voyage Coquille. II p. 102 Atl. Poiss. tab. 5.

217 *Arothron laterna* Blkr $\equiv$ *Tetraodon laterna* Richds., Nat. T. Ned. Ind. II p. 299.

BALISTEOIDEI.

218 *Balistes aculeatus* Bl., Verh. Bat. Gen. XXIV Balist. p. 15.

219 " *armatus* Lac., Nat. T. Ned. Ind. II p. 224.

220 " *brevissimus* Holl., Ann. Scienc. natur. 4e Série Zoöl. I p. 56 tab. 3 fig. 1.

221 " *bursa* Schn., Nat. T. Ned. Ind. V p. 94.

222 " *cinctus* Lac. $\equiv$ *Balistes rectangulus* Bl. Schn., Act. Soc. Scient. Ind. Neerl. II 8e Bijdr. Vischf. Amb. p. 96.

223 " *conspicillum* Bl. Schn., Nat. T. Ned. Ind. III p. 780.

224 " *flavimarginatus* Rüpp., Nat. T. Ned. Ind. III p. 303.

225 " *frenatus* Lac. $\equiv$ *Balistes Schmittii* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. V p. 532.

226 " *heteracanthus* Blkr, Act. Soc. Scient. Ind. Neerl. VI Bijdr. Vischf. N. Guinea p. 22.

227 " *lineatus* Bl. Schn., Nat. T. Ned. Ind. II p. 260.

228 " *maculatus* Bl. $\equiv$ *Balistes senticosus* Richds., Nat. T. Ned. Ind. V p. 93.

229 " *verrucosus* L. $\equiv$ *Balistes praslinus* Lac., Verh. Bat. Gen. XXIV Balist. p. 14.

230 " *vidua* Sol., Nat. T. Ned. Ind. III p. 565.

231 " *viridescens* Lac., Nat. T. Ned. Ind. VII p. 375.

232 *Pyrodon niger* Rüpp. $\equiv$ *Balistes niger* Lac., Verh. Bat. Gen. XXIV Balist. p. 37.

233 *Alutarius Berardi* Less., Zoöl. Voyage Coquill. II p. 108 tab. 7.

234 " *laevis* Cuv., Nat. T. Ned. Ind. III p. 304.

235 " *personatus* Less., Zool. Voy. Coquille II p. 105.

236 " *prionurus* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. II p. 260.

OSTRACIONOIDEI.

- 237 *Ostracion cornutus* L., Verh. Bat. Gen. XXIV Balist. p. 32.
238 " *cubicus* Bl., Verh. Bat. Gen. XXIV Balist. p. 35.
239 " *Sebae* Blkr., Verh. Bat. Gen. XXIV Balist. p. 34. fig., Nat. T. Ned. Ind. II p. 259.

SYNGNATHOIDEI.

- 240 *Stigmatophora argus* Kp. $\equiv$ *Syngnathus argus* Richds.
241 *Gastrotokus biaculeatus* Heck. $\equiv$ *Syngnathoides Blochii* Blkr., Nat. T. Ned. Ind. II p. 259
 $\equiv$ *Solenognathus Blochii* Blkr., Verh. Bat. Gen. XXV Trosk. Vissch. p. 24.

PEGASOIDEI.

- 242 *Pegasus natans* L. $\equiv$ *Pegasus pristes* Blkr., Nat. T. Ned. Ind. III p. 606, Verh. Bat. Gen. XXV Trosk. Vissch. p. 28.

SCYLLIOIDEI.

- 243 *Scyllium maculatum* Gr., Verh. Bat. Gen. XXIV Plagiost. p. 16.

CARCHARIOIDEI.

- 244 *Carcharias (Prionodon) melanopterus* QG., Verh. Bat. Gen. XXIV Plagiost. p. 33.
245 " (") *pleurotaenia* Blkr., Verh. Bat. Gen. XXIV Plagiost. p. 40.
246 " *(Hypopriion) Mackloti* MH., Syst. Beschr. Plagiost. p. 34.

SQUATINORAOIDEI.

- 247 *Rhinobatus (Rhinobatus) armatus* Gr., Nat. T. Ned. Ind. III p. 85.

TRYGONOIDEI.

- 248 *Trygon Kuhlii* MH., Verh. Bat. Gen. XXIV Plagiost. p. 73.
249 *Taeniura lymma* MH., Verh. Bat. Gen. XXIV Plagiost. p. 78, Nat. T. Ned. Ind. III p. 85.
-

DESCRIPTIONES SPECIERUM DIAGNOSTICAE.

Fam. POMACENTROIDEI.

Amphiprion Rosenbergii Blkr.

Amphipr. corpore oblongo compresso, altitudine 3 circiter in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{2}$ circiter in ejus altitudine; capite obtuso, 4 et paulo in longitudine corporis, vix altiore quam longo; linea rostro-dorsali ubique convexa; fronte planiuscula alepidota; oculis diametro 3 circiter in longitudine capitidis; osse suborbitali sub oculo oculi diametro plus duplo humiliore, non vel vix emarginato, edentulo; maxillis aequalibus dentibus conicis acutis bene conspicuis; maxilla superiore sub oculi parte anteriore desinente; rictu curvato; praeperculo subrectangulo, angulo obtuse rotundato, margine posteriore leviter crenulato; ossibus opercularibus ceteris spinoso-dentatis spinis gracilibus; squamis lateribus 50? p. m. in serie longitudinali; linea laterali simplice, sub pinnae dorsalis radiosae dimidio posteriore interrupta; pinna dorsali partem spinosam inter et radiosam valde emarginata, parte spinosa parte radiosae humiliore spinis mediis spinis ceteris longioribus, parte radiosae obtusa rotundata corpore plus duplo humiliore; pinnis pectoralibus obtusis rotundatis 4 circiter, ventralibus acutiusculae rotundatis $5\frac{1}{2}$ circiter, caudali obtusa rotundata $4\frac{1}{4}$ circiter in longitudine corporis; anali obtusa convexa dorsali radiosae humiliore; colore corpore pinnisque pulchre aurantiaco-roseo; fascia lata transversa postoculari alba caput cingente, totam nucham, regionem temporalem et operculum, suboperculum interoperculumque tegente; iride aurea.

B. 5. D. 10/15 vel 10/16. P. 2/13. V. 1/5. A. 2/12 vel 2/13. C. 7/12/8 vel 7/12/9
lat. brev. inclus.

Hab. Doreh, in mari.

Longitudo speciminis unici 26'''.

Aanm. Even als *Amphiprion perideraion* Blkr, heeft onderwerpelijke soort op een eenkleurig oranje- of oranje-rooskleurig ligchaam, slechts een' enkelen witten dwarschen band, welke over het operkel loopt, doch bij *Amphiprion perideraion* is die band veel smaller, verder van het oog verwijderd en omgeeft niet den geheelen kop, terwijl er bovendien nog een witte of blaauwachtige band zich over het midden van den snuit tot aan en langs de rugvin uitstrekt. Voorts is onderwerpelijke soort nog gemakkelijk van *Amphiprion perideraion* te onderscheiden aan haren schubloozen snuit, ongetand onderoogkuilbeen, geringer aantal stralen in rugvin, borstvinnen en aarsvin, enz. Ik heb haar genoemd ter eere van den heer H. Von Rosenberg, aan wien

hare ontdekking te danken is en aan wien de ichthyologie en de ethnologie van den Indischen Archipel veel verpligt zijn.

Fam. SCAROIDEI.

Scarus dimidiatus Blkr.

Scar. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine, latitudine 2 et paulo in ejus altitudine; capite 4 fere in longitudine corporis, paulo longiore quam alto; vertice sat elevato; linea rostro-dorsali convexa ante oculos tantum leviter concava; oculis diametro $5\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitidis; rostro acuto convexo, oculo duplo circiter longiore; naribus parvis patulis non tubulatis, posterioribus anterioribus plus duplo minoribus; labiis carnosis maxillas maxima parte tegentibus; maxillis roseis superficie externa glabris, margine libero multicrenulatis, dentibus angularibus prominentibus nullis; praecirculo toto fere squamoso, margine posteriore tantum alepidoto; squamis lateribus media altitudine corporis 22 in serie longitudinali, 8 vel 9 in serie transversali; linea laterali singulis squamis non vel parum arborescente; pinna dorsali spinis gracilibus flexilibus subaequalibus corpore plus triplo humilioribus, parte radiosa postice angulata; pinnis pectoralibus acutis $1\frac{1}{4}$ circiter, ventralibus acutis $1\frac{1}{5}$ circiter in longitudine capitidis; anali dorsali vix vel non humiliore postice angulata; caudali extensa convexa angulis acuta $5\frac{3}{4}$ circiter in longitudine corporis; colore dimidio corporis anteriore pulchre viridi, dimidio corporis posteriore coffeo vel violascente-fusco; genis roseis; mento albido-roseo; labio superiore rubro; rostro superne violascente; iride aureo, roseo et fusco tineta; vitta pulchre viridi-flava post angulum oris incipiente, oculi marginem inferiorem attingente et inde basin pinnae pectoralis versus descendente, post oculum superne vitta lata fusco-violacea inferne vitta rubro-violacea graciliore limbata; pinna dorsali vittis 4 longitudinalibus picta, superiore marginali coerulescente, 2^a intramarginali pulchre rubra, 3^a media viridi, 4^a basali pulchre rubra; pinnis pectoralibus dilute roseis, fascia longitudinali lateritia (profunde rubra) ornatis et superne coeruleo marginatis; pinnis ventralibus aurantiaco-roseis antice coeruleo marginatis; anali flavescente-viridi basi vitta lata longitudinali profunde rubra inferne coeruleo marginata; caudali flavescente-rosea, dimidio basali fascia diffusa lata transversa fuscescente-rubra.

B. 5. D. 9/10 vel 9/11. P. 2/11. V. 1/5. A. 3/9 vel 3/10. C. 1/11/1 et lat. brev.

Hab. Doreh, in mari.

Longitudo speciminis unici 230''.

Aanm. De onderwerpelijke *Scarus* herinnert door hare kleurverdeling *Scarus frenatus* Lac., maar terwijl bij *Scarus frenatus* de voorste helft des ligchaams donkerder gekleurd is dan de achterhelft, is hier juist het tegenovergestelde het geval. Bovendien zijn verloop en

kleuren der kaakoperkelbanden aanmerkelijk verschillend en is ook de kleurtekening van rugvin, borstvinnen en staartvin eene geheel andere, zoodat beide soorten zeer gemakkelijk van elkander te onderscheiden zijn.

Fam. PERCIOIDEI.

Malacanthus Hoedtii Blkr.

Malac. corpore elongato compresso, altitudine 9 et paulo in ejus longitudine, latitudine $1\frac{1}{3}$ ad $1\frac{1}{4}$ in ejus altitudine; capite convexo obtusiusculo $5\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; altitudine capitinis 2 fere, latitudine $2\frac{1}{3}$ ad $2\frac{1}{4}$ in ejus longitudine; oculis diametro $3\frac{4}{5}$ circiter in longitudine capitinis, diametro vix plus quam 1 distantibus; capite vertice, operculis genisque squamoso, fronte, rostro, ossibus suborbitalibus inferneque alepidoto; naris ante medium oculum sitis coque approximatis, posterioribus patulis, anterioribus brevibulatis; rostro convexo oculi diametro breviore; maxillis subaequalibus, superiore sub oculi dimidio anteriore desinente; labiis valde carnosis; dentibus maxillis antice pluriseriatis, postice uniseriatis, serie externa seriebus ceteris longioribus, maxilla superiore antice caninis 6 vel 8 curvatis, maxilla inferiore magnitudine inaequalibus lateralibus mediis ceteris longioribus; dentibus pharygealibus conicis pluriseriatis serie interna conicis ceteris longioribus, superioribus utroque latere in thurman oblongam bipartitam, inferioribus utroque latere in vittam gracilem elongatam dispositis; praaeperculo subrectangulo; operculo spina magna valida armato; squamis capite corporeque antice cycloideis, cetero corpore ctenoideis, 120 p. m. in serie longitudinali; linea laterali conspicua, antice lineae dorsali approximata vix curvata, postice valde deflexa; pinna dorsali parte spinosa parte radiosa humiliore, vix post basin pinnarum pectoralium incipiente, parte radiosa convexa corpore minus duplo humiliore; pinnis pectoralibus acute rotundatis oblique subrhomboideis, radiis mediis radiis ceteris longioribus $1\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitinis; pinnis ventralibus sub basi pectoralium insertis, acutis, capite plus duplo brevioribus; anali postice in 1^a tertia corporis parte incipiente, convexa, dorsali vix humiliore; caudali extensa convexa, angulis acutiuscula 10 fere in longitudine corporis; colore corpore superne coerulecente-roseo fascias 20 p. m. diffusas transversas ventrem non attingentes edente, lateribus inferneque margaritaceo; iride rosea superne pulchre flava; pinnis pectoralibus ventralibusque dilute roseis, dorsali et anali aurantiaco-flavis, caudali alba, superne et inferne fascia longitudinali sat lata nigra, angulos versus flava.

B. 6. D. 3 spin. debil. + 5 simpl. + 52 divis. = 60. P. 1/15. V. 1/5. A. 2/49. C. 1/13/1
et. lat. brev.

Hab. Doreh, in mari.

Longitudo speciminis unici 222".

Aanm. De onderwerpelijke nieuwe soort van *Malacanthus* is gemakkelijk herkenbaar aan haren korten stompen bollen kop, bolle staartvin, sterken operkeldoorn, de twee overlangsche zwarte staartvinbanden, de afwezigheid van overlangschen donkeren ligchaamsband, de getallen der vinstralen, enz.

Ik noem haar ter eere van den heer D. S. Hoedt, sekretaris van het gouvernement der Moluksche eilanden, aan wien hare kennis te danken is.

Fam. BLENNIOIDEI.

Salarias Goesii Blkr.

Salar. corpore elongato compresso, altitudine 8 circiter in ejus longitudine, latitudine $1\frac{1}{4}$ circiter in ejus altitudine; capite truncato-convexo, $6\frac{1}{4}$ circiter in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{2}$ fere, latitudine $1\frac{2}{3}$ fere in ejus longitudine; fronte convexa; rostro obtuso truncato, vix ante frontem prominente; oculis diametro 3 circiter in longitudine capitis; vertice nuchaque crista vel cirris nullis; orbita cirro membranaceo brevifimbriato oculo paulo breviore; naribus anterioribus cirro gracili simplice oculo breviore; maxilla inferiore caninis nullis; labio superiore non crenulato; cuta laevi; linea laterali post pinnam pectoralem deorsum curvata, post anum inconspicua; pinna dorsali partem spinosam inter et radiosam mediocriter emarginata, parte spinosa parte radiosa humiliore radio producto nullo, parte radiosa corpore multo minus duplo humiliore postice angulata non cum pinna caudali unita; pinnis pectoralibus obtusis rotundatis et caudali integra postice convexiuscula $5\frac{3}{4}$ circiter et ventralibus acutis $10\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; anali dorsali multo humiliore, membrana inter singulos radios valde incisa; colore corpore superne violascente-roseo, inferne margaritaceo-roseo, dorso lateribusque maculis parvis profunde violaceis sparsis hinc inde aggregatis et fascias transversas similantibus; pinnis flavescente-roseis, dorsalibus maculis majoribus et minoribus fusco-violaceis irregulariter notatis; pectoralibus radiis maculis aliquot parvis profunde violaceis vittas transversas similantibus; caudali singulis radiis maculis 3 majoribus nigricante-violaceis in fascias totidem transversas dispositis; ventralibus analique immaculatis.

B. 6. D. 14/19. P. 14. V. 2. A. 20. C. 7 simpl. + 9 fiss. + 5 simpl. (lat. brev. incl.).

Hab. Doreh, in mari.

Longitudo speciminis unici 113".

Aanm. Onderwerpijke soort is van alle soorten mijner verzameling het naaste verwant aan *Salarias amboinensis* Blkr, doch onder-

scheidt zich daarvan nog voldoende, door slanker ligchaam, ongetepelde bovenlip, één straal meer in de rugvin, ongevlekte aarsvin, slechts driebandige staartvin en andere kleurteekening des ligchaams.

Ik heb haar genoemd ter eere van den heer H. D. A. Van der Goes, resident van Banda, gewezen chef der jongste expeditie naar Nieuw-Guinea, die mij haar welwillend ten geschenke heeft gegeven.

Fam. ECHENEOIDEI.

Echeneis albescens T. Schl., Faun. Jap. Poiss. p. 272 tab. 120 fig. 4.

Echen. corpore elongato, altitudine 9 circiter in ejus longitudine, antice depresso duplo fere latiore quam alto, cauda tantum compresso; capite acuto, linea anteriore obtuse rotundato, 5 fere in longitudine corporis; oculis posteris, diametro 6 et paulo in longitudine capitidis; disco capitidis $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis, laminis 13 dentatis, parte postcephalica parte cephalica multo minus duplo breviore; latitudine disci capitidis $1\frac{3}{5}$ circiter in ejus longitudine; dentibus maxillis pluriseriatis; dentibus maxilla superiore serie externa extrorsum spectantibus parvis aequalibus confertissimis, seriebus mediis parvis antrorum magnitudine accrescentibus, serie interna ceteris paulo majoribus; dentibus maxilla inferiore serie externa seriebus interni multo majoribus caninis valde curvatis, seriebus ceteris parvis antrorum magnitudine accrescentibus, caninis nullis; dentibus vomero-palatinis in thurmas 2 trigono-arcuatas basi antrorum spectantes et antice subunitas dispositis, pluriseriatis, parvis curvatis antrorum magnitudine accrescentibus; dentibus lingualibus minimis in thurram oblongovalem antice quam postice latiorem antice in lingua sitam dispositis; maxilla superiore paulo ante oculum desinente; naribus brevi-tubulatis; squamis minimis conspicuis; linea laterali parum conspicua; pinna dorsali paulo post initium pinnae analis incipiente, longitudine 6 circiter in longitudine corporis, corpore duplo citoiter humiliore, plus triplo longiore quam alta, obtusa, convexa; pinnis pectoralibus acute vel acutiuscule rotundatis 6 circiter, ventralibus acutiuscule rotundatis $9\frac{1}{2}$ circiter, caudali extensa truncata angulis rotundata $7\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; anali dorsali paulo longiore et vix altiore, obtuse rotundata; colore corpore profunde griseo-roseo, pinnis dilutiore.

B. 9. D. 2/17 vel 2/18. P. 2/16 vel 2/17. V. 1/5. A. 4/16 vel 4/17. C. 1/14/1 et lat. brev.

Hab. Doreh, in mari.

Longitudo speciminis unici 116''.

Aanm. Onderwerpelijke Echeneis is gemakkelijk herkenbaar aan hare betrekkelijk breede en met slechts 13 getande platen gewapende zuigschijf, kleine oogen en korte lage rugvin en aarsvin. Ik geloof in

mijn voorwerp teruggevonden te hebben de soort, boven aangehaald, en naar eene japansche afbeelding door den heer Schlegel beschreven. De voornaamste kenmerken althans, op die afbeelding (welke overigens bijkans de dubbele lengte heeft van mijn voorwerp) uitgedrukt, beantwoorden zeer goed aan mijn voorwerp, doch het ligchaam vertoont er zich minder slank en de zuigschijf betrekkelijk minder breed, wat kan zijn toe te schrijven, eensdeels aan de wijze op welke de soort is voorgesteld, en ten andere aan den meer gevorderden leeftijdstoestand.

Fam. CHEIRONECTEOIDEI.

Antennarius dorehensis Blkr.

Antenn. corpore ovali compresso, altitudine $2\frac{1}{3}$ ad $2\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{2}$ circiter in ejus altitudine; oculis diametro 4 circiter in longitudine maxillae superioris; rictu subverticali postrorum descendente; dentibus intermaxillaribus et inframaxillaribus bi-ad tri-seriatis, serie interna ceteris longioribus; dentibus vomeriniis in thurmis 2 distantibus collocatis tri-ad quadriseriatis serie postica iis seriebus ceteris longioribus; dentibus palatinis uniseriatis; lingua antice membrana obtusa brevi; apertura branchiali rotunda oculo valde multo majore; cute toto corpore spinulis parvis parum conspicuis plurimis bifurcatis scabra; capite superne lateribusque et linea lateralii dimidio anteriore tuberculis aliquot osseis parvis uniseriatis; fimbriis cutaneis conspicuis nullis; radio rostro libero tuberculo scabriusculo apice rostri inserto oculo vix plus duplo longiore apice processu membranaceo gracili leviter fimbriato radio ipso non vel vix breviore; pinna dorsali spinosa spina 1^a libera antrorum flexili, obtusiuscula, spina 2^a spina 1^a duplo circiter longiore, maxilla superiore non vel paulo tantum breviore, membrana lata, non antrorum flexili; pinnis dorsali radiosa analique rotundatis, altitudine subaequalibus, dorsali anali triplo circiter longiore; caudali obtusa convexa $4\frac{1}{3}$ ad $4\frac{2}{3}$ in longitudine corporis; ventralibus maxilla superiore brevioribus; corpore pinnisque junioribus violascente-griseis vel dilute violaceis roseo nebulatis, aetate provectionibus violaceo-nigris; corpore pinnisque punctis et maculis parvis albidis vel luteis variegatis, aetate provectionibus minus conspicuis; pinnis pectoralibus et ventralibus roseis vel aurantiacis nigricante variegatis; caudali junioribus basi et margine posteriore rosea vel aurantiaca.

B. 6. D. 2/12 (poster. 4 fissi). P. 9 (omn. simpl.). V. 5 vel 6 (simpl.). A. 7 (omn. fiss.).

C. 9 (omn. fiss.).

Hab. Doreh, in mari.

Longitudo 3 speciminum 36''' ad 69'''.

Aanm. Verwant aan *Antennarius nummifer* Blkr, onderscheidt zich onderwerpelijke soort echter daarvan door hare eigenaardige kleurtekening, anderen vorm van den snuitstraaldraad, eenreijige gehemel-tetanden, één straal minder in de borstvin, enz.

Fam. CONGEROIDEI.

Conger neoguinaicus Blkr.

Cong. corpore valde elongato compresso, altitudine $16\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine; capite valde acuto $6\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; oculis diametro 5 circiter in longitudine capitis; linea rostro-dorsali rostro valde concava; rostro oculo paulo longiore; naribus?; rictu sub medio oculo circiter desinente; maxillis aequalibus apice non tumidis; dentibus palatinis, nasalibus et inframaxillaribus acutis, verticalibus, pluriseriatis, subaequalibus; vomerinis biseriatis conicis obtusiusculis, anticis dentibus nasalibus contiguis; apertura branchiali semilunari lineam ventralem non attingente; pinna dorsali supra basin pinnarum pectoralium incipiente; pinnis pectoralibus capite minus triplo brevioribus; anali postice in dimidio corporis anteriore incipiente; colore corpore superne viridi, inferne margaritaceo; fascia cephalo-caudali diffusa lata argentea; pinna dorsali antice corpore multo, postice corpore antice paulo humiliore; anali dorsali humiliore.

D. 108 p. m. C. 10 p. m. A. 116 p. m. P. 10 p. m.

Hab. Doreh, in mari.

Longitudo speciminis unici 215".

Aanm. Mijn eenig voorwerp bevindt zich in een' te slechten toestand van bewaring dan dat ik er eene geheel voldoende beschrijving van zou kunnen geven. De opgegevene kenmerken, welke ik met zekerheid heb kunnen waarnemen, reiken echter toe, om de soort van de overige bekende te onderscheiden. Het meest in het oog vallende kenmerk is wel de zeer holle snuit-voorhoofdslijn.

Fam. BALISTEOIDEI.

Balistes heteracanthus Blkr.

Balist. corpore oblongo compresso, altitudine 2 et paulo in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{2}$ ad $2\frac{3}{4}$ in ejus altitudine; capite 3 et paulo in longitudine corporis, altiore quam longo; oculis diametro 3 fere in longitudine capitis, diametro $1\frac{1}{2}$ circiter in longitudine rostri;

vertice convexiusculo; linea rostro-dorsali nucha convexa, rostro declivi rectiuscula vel concaviuscula; rostro ante oculum sulco conspicuo nullo; labiis carnosis; dentibus utraque maxilla 8 apice plus minusve emarginatis anticis lateralibus majoribus; apertura branchiali supra basin pinnae pectoralis desinente; regione supra-axillari scutis 2 vel 3 ceteris majoribus quarum inferiore spina brevi crassiuscula sursum spectante armata; scutis capite corporeque magnitudine subaequalibus, spinulis brevibus parum conspicuis scabris, spinulis autem scutis lineae dorsali et lineae ventrali approximatis ceteris longioribus oculo nudo bene conspicuis; scutis capite 25 p. m. in serie longitudinali angulum oris inter et aperturam branchiale, corpore 38 p. m. in serie longitudinali aperturam branchiale inter et basin pinnae caudalis; spinulis scutis caudalibus spinulis scutis lateralibus non vel vix majoribus; genis sulcis nudis nullis; pinna dorsali spinosa spina rostro longiore, crassa, obtusiuscula, antice dentibus magnis acutis deorsum curvatis armata, membrana pinnam dorsalem radiosam non attingente; dorsali radioseta et anali obtusis rotundatis multo longioribus quam altis, dorsali anali vix altiore corpore quadruplo circiter humiliore; pinnis pectoralibus obtusis rotundatis 7 circiter, caudali obtusa rotundata 5½ circiter in longitudine corporis; pinna ventrali spina crassa valde dentata, radiis gracilibus membranam squamosam scabram apice superantibus 13 p. m. conspicuis; colore corpore superne olivaceo-roseo, inferne aurantiaco-roseo; vitris, postoculo-axillari profunde violacea valde conspicua, maxillo-pectorali et caudalibus transversis 2 violascentibus diffusis; pinnis membrana hyalinis, radiis aurantiacis; iride aureo et coerulecente picta.

B. 6. D. 3—2/23. P. 1/10. A. 2/20. C. 1/10/1.

Hab. Doreh, in mari.

Lonoptudo 2 speciminum 28" et 31".

Aanm. Alhoewel mijne beide voorwerpen naar het uiterlijk aanzien, tot den zeer jeugdigen leeftijdstoestand behooren, en alzoo in sommige bijzonderheden, vooral die der gedaante en der kleurteekening, van oudere voorwerpen kunnen verschillen, onderscheiden zij zich te zeer van de bekende soorten van het geslacht, om ze tot eenige daarvan te kunnen terug brengen. De soort is gemakkelijk herkenbaar aan hare voorste betrekkelijk sterk ontwikkelde en naar beneden gebogene voorste rugdoornanden, sterk ontwikkelde doornen op de ruglijnschilden, gelijkmaterie beschubbing van de wangen, zonder naakte huidlijnen, talrijkheid der schilden of schubben zoowel op den kop als op het lichaam, de eigenaardigheid der kleurteekening, enz. De voorste rugdoornanden hebben nog dit bijzondere, dat zij knievormig gebogen zijn en met de spits naar beneden gekeerd, terwijl elke tand op het bolle der buiging nog een kleiner tandje heeft, hetwelk naar

boven is gerigt en waardoor elke tand, door eene lens gezien, eene min of meer schoenvormige gedaante heeft. De algemeene kleurverdeeling der soort heeft nog het meeste van die bij *Balistes arcuatus* Bl. Schn. of *Baliste cendré Lac.*, Poiss. I tab. 17 fig. 2.

Scripsi Calendis Decembris 1858.
